

# 13de vergadering

Dinsdag 12 december 2006

Aanvang 13.30 uur

## Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 67 leden, te weten:

Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman-Beukema toe Water, Biermans, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Dalen-Schiphorst, Dees, Doek, Dölle, Van Driel, Dupuis, Eigeman, Engels, Essers, Franken, Van Gennip, De Graaf, Hamel, Van Heukelum, Hoekzema, Holdijk, Jurgens, Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije, Ketting, Klink, Kox, Van Leeuwen, Leijnse, Lemstra, Van der Linden, Linthorst, Luijten, Maas-de Brouwer, Meindertsma, Meulenbelt, Van Middelkoop, Minderman, Nap-Borger, Noten, Van den Oosten, Pastoor, Pruiksma, Putters, Van Raak, Rabbinge, Rosenthal, Russell, Schouw, Schuurman, Schuyer, Slagter-Roukema, Swenker, Sylvester, Tan, Terpstra, Van Thijn, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Wagemakers, Walsma, Werner, Westerveld, Witteman, Witteveen en De Wolff,

en de heer Zalm, viceminister-president, minister van Financiën.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Middel, Thissen en Van der Lans, wegens bezigheden elders;

Platvoet, wegens verblijf buitenslands in verband met verplichtingen voor de Raad van Europa;

Hessing, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat door mij zijn benoemd tot leden van de commissie tot Onderzoek van de geloofsbrief van het benoemde lid der Kamer, de heer R.F. Ruers, de leden Holdijk (voorzitter), Van Gennip en Van den Broek-Laman Trip.

Ik deel voorts aan de Kamer mede dat de ingekomen missives van de voorzitter van het Centraal Stembureau en de geloofsbrief van de heer Ruers in handen zijn gesteld van de commissie tot Onderzoek van de geloofsbrief.

Het is mij gebleken dat de commissie haar taak reeds heeft verricht. Ik geef derhalve het woord aan de heer Holdijk, voorzitter van de commissie tot Onderzoek van de geloofsbrief van de heer Ruers, tot het uitbrengen van het rapport.

De heer **Holdijk**, voorzitter der commissie: De commissie welke de geloofsbrief van het benoemde lid van de Kamer, de heer R.F. Ruers, heeft onderzocht, heeft de eer, te rapporteren dat de geloofsbrief en de daarbij ingevolge de Kieswet overgelegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is neergelegd ter Griffie ter inzage van de leden. De commissie adviseert de Kamer om de heer R.F. Ruers opnieuw als lid van de Kamer toe te laten.

De **voorzitter**: Ik dank de heer Holdijk voor het uitbrengen van het rapport en de commissie voor het verrichten van haar taak. Ik stel aan de Kamer voor, het advies van de commissie te volgen en het rapport in de Handelingen te doen opnemen.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)<sup>1</sup>

De **voorzitter**: Ik verzoek de griffier, de heer Ruers binnen te leiden.

Nadat de heer Ruers door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgescreven verklaringen en beloften af.

De **voorzitter**: Ik wens u van harte geluk met uw benoeming en verzoek u in ons midden plaats te nemen, maar niet dan nadat ik de collega's in de gelegenheid heb gesteld, u met uw benoeming te feliciteren.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

## Voorzitter

De **voorzitter**: Op verzoek van de fractie van de SP heb ik de volgende leden in commissies aangewezen:

- tot lid van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken mevrouw Meulenbelt in de bestaande vacature;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken de heer Kox in plaats van mevrouw Meulenbelt;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Economische Zaken de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Justitie de heer Ruers in plaats van de heer Kox;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Justitie de heer Kox in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Onderwijs de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Hoge Colleges van Staat de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Cultuur mevrouw Meulenbelt in de bestaande vacature;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Financiën de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening mevrouw Slagter-Roukema in de bestaande vacature;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening mevrouw Meulenbelt in plaats van mevrouw Slagter-Roukema;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Milieu de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot lid van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de heer Ruers in de bestaande vacature;
- tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid de heer Ruers in plaats van mevrouw Slagter-Roukema.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

---

Aan de orde is de gezamenlijke behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2007) (30804);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten ter vermindering van administratieve lasten (Wijzigingsplan "Paarse krokodil") (30577).**

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Financiën van harte welkom.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Leijnse** (PvdA): Voorzitter. Het Belastingplan is dit jaar minder omstreden dan gebruikelijk. Dat lijkt niet in de laatste plaats het gevolg van de lastenverlichting voor gezinnen die er onderdeel van uitmaakt. Door een

samenstel van maatregelen stelt de regering voor, de lasten van gezinnen in 2007 met ongeveer 0,5 mld. te verlagen. Dat is geen overbodige luxe. In de afgelopen jaren zijn de lasten zodanig gestegen dat enige correctie wel nodig is. Van 2003 tot en met 2005 namen de lasten van gezinnen met zeker 6 mld. toe, afgezien van de effecten van niet-generieke maatregelen. Over 2006 en 2007 worden, inclusief de voorliggende voorstellen, de lasten met 3,8 mld. neerwaarts bijgesteld. Per saldo resteert over de vijfjaarperiode een lastenverzwaring van 2,2 mld. voor de gezinnen. Ter vergelijking: in dezelfde periode zag het bedrijfsleven de lasten met 0,5 mld. toenemen.

Deze cijfers, voor het verstrekken waarvan ik de minister graag dank, nopen tot een paar conclusies. In de eerste plaats natuurlijk dat een rechts kabinet slecht is voor de portemonnee van de burger. Maar dat wisten wij al. In de tweede plaats dat het belangrijkste deel van de lastenverzwaring aan het begin van de periode zit, toen de conjunctuur sterk daalde en de economie in bepaalde kwartalen zelf naar krimp tendeerde. Het merendeel van de compenserende lastenverlichting wordt echter gegeven in de jaren dat de economie krachtig uit de recessie opklimt en een groeicijfer van 3% op jaarbasis wordt gehaald. De effecten van de lastenverzwaringen en lastenverlichtingen op de economische groei zijn dus in alle gevallen procyclisch. Kennelijk wordt bij het vaststellen ervan helemaal niet naar de conjunctuur gekeken. Wie de Haagse binnenwereld een beetje kent, weet dat dit dan ook het geval is. Niet de economie telt, maar het begrotingsbeleid. Meer in het bijzonder wordt gekeken naar het begrotingstekort en de daarvoor geldende normen.

Lastenverzwaringen waren vooral nodig om het begrotingstekort binnen de EMU-norm te houden. Dit voorbeeld laat nog weer eens zien dat bij alle complicaties die de minister terecht krijgt voor zijn gedisciplineerde begrotingsbeleid, de vraag nog openstaat of dit ook een economisch verstandig beleid is. Het is de vraag of wij niet opnieuw de recessie hebben versterkt door overmatige lastenverzwaringen in een neergaande conjunctuur, zoals wij nu de opgang te snel opjagen door onnodige lastenverlichtingen. Een nieuw kabinet zal zich, met een aantal mooie groei-jaren, een sluitende begroting en een afnemende schuldquote voor de boeg, de vraag moeten stellen of de logica van het beleid ten aanzien van de collectieve lasten geen bijstelling behoeft.

Er is nog een derde punt dat wij uit de afgelopen jaren kunnen leren. Dat is dat er bitter weinig verband bestaat tussen lastenverlichting en een gematigde brutoloonontwikkeling. Dit verband wordt vaak verondersteld. Talloos zijn de lastenverlichtingen die aldus zijn gerechtvaardigd. In de praktijk zien wij vooral dat in een neergaande conjunctuur de werknemers zowel minder loonstijging als hogere lasten krijgen, en in een opgaande conjunctuur zowel meer loonstijging als lagere lasten. Ook daar is dus weer eerder sprake van een versterker- of vliegwieleffect dan een stabilisatie- of compensatie-effect. Matiging van de lonen wordt niet gekocht met lastenverlichting, maar omdat de bonden inzien dat de werkgelegenheid onder druk staat en hun verantwoordelijkheid tonen. In werkelijkheid zien wij dan ook vaak geen lastenverlichting optreden maar een lastenverzwaring gelijktijdig aan de matiging, zoals ook in de afgelopen jaren het geval was. Ook dat is een punt